

جمهوری اسلامی ایران

جمع شوری فقهی شورای نگهبان

حضرت آیت‌الله جنتی «دامبرگانه»

دبير محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینویسیله گزارش جلسه هشتاد و نود و دوم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۵ مشتمل بر ادامه بررسی لایحه احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به لایحه احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور.

ماده ۱۷، قسمت «ج»، بند ۱: سی درصد از منابع حاصل از صادرات

بازسنی: ایراد مذکور در اصل ماده ۱۷ در مورد عدم ذکر فرآوردهای نفتی - مخالفت با سیاست‌های کلی برنامه توسعه پنجم ... ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری «دامنه» و در نتیجه مخالفت با بند ۱ اصل ۱۱۰ قانون اساسی - در این بند نیز جاری است.

ماده ۱۷، قسمت «خ»، بند ۵: تشکیل صندوق‌های مشترک با صندوق‌های ثروت ملی

بازسنی: لازم است در تشکیل صندوق‌های مشترک، رعایت قوانین بانکداری اسلامی بدون ربا انجام شود تا خلاف‌شرع لازم نیاید.

ماده ۱۷، قسمت «خ»، بند ۴: اعطای تسهیلات به سرمایه‌گذاران خارجی

بازسنی: با توجه به ذیل این بند - یعنی رعایت اصل «۸۰» قانون اساسی - اعطای تسهیلات شامل اعطای وام نیز می‌گردد و در نتیجه اطلاق اعطای تسهیلات و وام وأخذ سود و ربا از سرمایه‌گذاران خارجی از جهت شمول نسبت به سرمایه‌گذاران مسلمان خلاف‌شرع می‌باشد.

ماده ۱۷، قسمت «د»، بند ۳: پرداخت تسهیلات از محل منابع صندوق بدون تأیید

بازسنی: نظر بعضی از اعضاء این بود که ضامن دائمی بانک عامل نسبت به بازپرداخت اصل و سود تسهیلات خلاف‌شرع و خلاف نظر حضرت امام خمینی «ره» - تحریرالوسیله، ج ۲، ص ۵۴۸، ابتدای کتاب الضمان: «هو التعهد بمالي ثابت فى ذمه شخص لاخر» - می‌باشد زیرا در مورد مقام مالی ثابت نیست - خصوصاً نسبت به سود آن - تا تعهدی نسبت به آن تحقق یابد و لذا تضمین مذکور باطل است. در مقابل نظر اکثر اعضاء این بود که مورد بند مذکور غیر از ضامن مذکور در صدر کتاب الضمان می‌باشد و نوعی تعهد بوده و شرط ضامن می‌باشد و بانک عامل متوجه به ضامن می‌باشد و چه بسا مراد از آن التزام به جبران خسارت مذکور در تحریرالوسیله (ج ۲، ص ۵۴۸، عقد التأمين، مستله ۷) می‌باشد آن‌جا که ایشان فرموده‌اند: «مستله ۷: الظاهر أن التأمين عقد مستقل ... و الا ظهر انه مستقل ليس من باب ضمان العهده بل من باب الالتزام بجبران الخساره ...».

ماده ۱۸، تبصره ۱: قائم مقام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بازسنی: لازم است شرط ایمان و وثاقت نیز برای قائم مقام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ذکر شود.

جمهوری اسلامی ایران
جمع‌شوری قصی شورای کهبان

بیان

شماره: ۱۴۱۰۷، جف، ۹۸
تاریخ: ۱۷ بهمن ۱۳۹۵
پرست:

ماده ۲۲۲، تبصره ۲؛ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر اساس مقررات

بررسی؛ آیا جرمیه نمودن متخلفان فعال در حوزه پولی در غیر امور اداری کار قضایی می‌باشد که در حیطه وظایف و اختیارات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نمی‌باشد یا خیر؟

ماده ۲۲۳، تبصره ۲؛ انتخاب مدیر عامل و هیأت

بررسی؛ «شرط احراز» ابهام دارد و اگر موارد از آن «احراز شرائط» باشد مانع ندارد ولی اگر مراد از آن «بیان شرائط احراز» باشد چه بسا نوعی قانون‌گذاری بوده و خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد.

توضیح این که در این جلسه تا پایان این تبصره بحث شد.

جمع‌شوری قصی شورای کهبان